

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Zmiany legislacyjne w związku z wypełnieniem wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Roman Głaz
Departament Ochrony Powietrza i Klimatu
Ministerstwo Środowiska, dnia 25 lutego 2019 r.

PROCEDURA NARUSZENIOWA W ZAKRESIE PYŁU PM10

- 2 luty 2009 r. - wezwanie do usunięcia uchybienia w zakresie pyłu PM10 dla 9 stref w Polsce
- 1 październik 2010 r. - uzasadniona opinia
- 26 kwiecień 2013 r. - dodatkowe wezwanie do usunięcia uchybienia
- 31 marca 2014 r. drugie dodatkowe wezwanie
- 26 luty 2015 r. - dodatkowa uzasadniona opinia
- 17 czerwca 2016 r. – skierowanie skargi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)
- 7 września 2017 r. rozprawa przed TSUE
- **22 lutego 2018 r. wyrok TSUE**

PROCEDURA NARUSZENIOWA W ZAKRESIE PYŁU PM10

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości dotyczy:

Polska uchybiła zobowiązaniom określonym w dyrektywie 2008/50/WE odpowiednio na podstawie:

- 1) art. 13 ust. 1 w związku z załącznikiem XI do dyrektywy,
- 2) art. 22 ust. 3 wskazanej dyrektywy w związku z załącznikiem XI do dyrektywy.
- 3) art. 23 ust. 1 akapit drugi tej dyrektywy.

Kontrola Najwyższej Izby Kontroli LKR.430.003.2018 Ochrona Powietrza przed zanieczyszczeniami

Zalecenia pokontrolne:

1. Zwiększenie efektywności programów ochrony powietrza,
2. Ustanowienie obowiązku zamieszczania w POP elementów umożliwiających ocenę prawidłowości, wydajności i skuteczności podejmowanych działań naprawczych,
3. Ustanowienie jednolitych standardów sporządzania POP, w szczególności określenie metodyki wyznaczania wielkości emisji w tym zasad obliczania efektów ekologicznych osiągniętych w wyniku podjętych działań naprawczych,
4. Prowadzenie bieżącej i systematycznej analizy skuteczności działań naprawczych wdrażanych na poziomie regionalnym i stopnia wykonania założeń poszczególnych POP

Raport Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z dnia 5 lutego 2019r. Z przeprowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska w 2018r. Ogólnokrajowego cyklu kontrolnego w zakresie uchwalania i realizacji zadań określonych w programach ochrony powietrza lub ich aktualizacji i planach działań krótkoterminowych.

Zalecenia pokontrolne:

Niezbędne zmiany w ustawie Poś oraz rozporządzenia MŚ z dnia 11.09.2012r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych:

1. POP ma określać szczegółowy harmonogram realizacji poszczególnych zadań z podziałem na etapy,
2. Wprowadzić okresy pośrednie realizacji POP co pozwoli inspektorom WIOŚ nie tylko na kontrolę POP po zakończeniu programu, ale także w czasie ich trwania,
3. Wprowadzić wskaźniki ilościowe, które umożliwią ocenę podejmowanych działań naprawczych i określenie stopnia ich realizacji.

Rozwiązania w systemie prawnym w obszarze ochrony powietrza

Spotkanie package meeting z Komisją Europejską w dniu 16 listopada 2018 r.

Przedmiot spotkania z Komisją Europejską:

- ✓ wyrok z dnia 22 lutego 2018 r. Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w zakresie przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 (**naruszenie nr 2008/2199**),
- ✓ zarzuty formalne w zakresie przekroczeń poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu (**naruszenie nr 2016/2010**),
- ✓ zapytanie Komisji Europejskiej w zakresie przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu (**naruszenie EU Pilot nr 8815/16/ENVI**)

Rozwiązania w systemie prawnym w obszarze ochrony powietrza

Konkluzje ze spotkania package meeting z Komisją Europejską

WAŻNE TERMINY i ZADANIA:

- ✓ **15 luty 2019 r.** – przekazanie przez Ministra Środowiska zweryfikowanej odpowiedzi do KE nt. realizacji wyroku TSUE z dnia 22 lutego 2018 r.
- ✓ **II kwartał 2019 r.** – przekazanie do KE nowelizacji ustawy – *Prawo ochrony środowiska* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych*),
- ✓ **30 czerwiec 2020 r.** – przekazanie za pośrednictwem systemu EIONET, nowych POP, przygotowanych na podstawie wyników oceny poziomów substancji w powietrzu za 2018 r.

Rozwiązania w systemie prawnym w obszarze ochrony powietrza

WAŻNE TERMINY i ZADANIA:

Ministerstwo Środowiska:

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska

- ✓ **18 luty 2019 r.** – wpisanie projektu do Wykazu prac programowych Rady Ministrów UC148
- ✓ **20 lutego 2019 r.** – projekt został przesłany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania
- ✓ **marzec 2019 r.** rozpatrzenie projektu przez KSRM/RM
- ✓ **Kwiecień 2019 r.** – przekazanie ustawy do prac w Parlamencie RP
- ✓ **Maj 2019 r.** uchwalenie ustawy przez Sejm RP i przekazanie do podpisu Prezydenta RP.

Rozwiązania w systemie prawnym w obszarze ochrony powietrza

WAŻNE TERMINY i ZADANIA:

Ministerstwo Środowiska:

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych

- ✓ **1 lutego 2019 r.** – projekt rozporządzenia wpisany do Wykazu prac legislacyjnych Ministra Środowiska
- ✓ **1-7 lutego 2019 r.** – uzgodnienia wewnątrzresortowe projektu,
- ✓ **25 lutego 2019 r.** – prekonsultacje projektu

WAŻNE TERMINY

11 lutego 2019 r. – spotkanie z Dyrektorami Departamentów Środowiska w Urzędach Marszałkowskich

25 lutego 2019 r. – spotkanie Grupy Roboczej ds. Ochrony Powietrza i Energetyki w ramach Sieci ENEA

Lipiec 2019 r. – przygotowanie przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami ujednoczonych wskaźników emisji zanieczyszczeń powietrza na potrzeby ewaluacji POP-ów

Rozwiązania w systemie prawnym w obszarze ochrony powietrza

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska

- modyfikacja przepisów ustawy, według zaleceń KE, zgodnie z użytym przez TSUE zarzutem odnośnie do użytego w dyrektywie 2008/50/WE sformułowania w art. 23 ust. 1 akapit drugi „*programy ochrony powietrza określają odpowiednie działania, tak aby okres, w którym poziomy dopuszczalne i docelowe nie są dotrzymywane, był jak najkrótszy*”, poprzez m.in.:
 - ✓ zmianę terminów przygotowania programów ochrony powietrza (POP) oraz planów działań krótkoterminowych (PDK), o których mowa w art. 91 i 92 ustawy,
 - ✓ obowiązek corocznego monitorowania przez zarząd województwa postępu realizacji działań realizowanych na szczeblu gminnym, wynikających z POP oraz PDK,
 - ✓ wprowadzenie dla ministra właściwego do spraw środowiska zadania polegającego na opiniowaniu projektu uchwały w sprawie POP, pod względem zgodności z wymaganiami, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 91 ust. 10, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.

Rozwiązania w systemie prawnym w obszarze ochrony powietrza

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych

- modyfikacja przepisów obowiązującego rozporządzenia, według zaleceń KE, zgodnie z użytym przez TSUE zarzutem odnośnie do użytego w dyrektywie 2008/50/WE sformułowania w art. 23 ust. 1 akapit drugi „*programy ochrony powietrza określają odpowiednie działania, tak aby okres, w którym poziomy dopuszczalne i docelowe nie są dotrzymywane, był jak najkrótszy*”:
 - ✓ proponowane **zmiany polegać będą głównie na zmianie brzmienia obowiązującego rozporządzenia**, odnoszącego się do części opisowej programu ochrony powietrza, w zakresie:
 - **harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji POP, poprzez skrócenie czasu realizacji działań:**
 - średnioterminowych – z 5 lat na okres nie dłuży niż 4 lata
 - długoterminowych – z 10 lat na okres nie dłuższy niż 6 lat.
 - **wprowadzony zostanie obowiązek określania działań krótkoterminowych z terminem realizacji nie dłuższym niż 2 lata** od dnia przyjęcia uchwały sejmików województw w sprawie POP;

Rozwiązania w systemie prawnym w obszarze ochrony powietrza

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych

- wprowadzone zostaną wskaźniki monitorowania postępów realizacji działań naprawczych oraz osiągniętych efektów ekologicznych,
- ✓ modyfikacja projektu rozporządzenia w zakresie informacji niezbędnych do uwzględnienia w POP i PDK, zgodnie z zakresem i układem określonym w załączniku nr 12 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. poz. 1120).

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Roman Głaz
Departament Ochrony Powietrza i Klimatu
Ministerstwo Środowiska, dnia 25 lutego 2019 r.